

„Centrum environmentálnych služieb, s.r.o.“, v skrátenej forme obchodného mena s označením „CENVIS s.r.o.“, Kutlíkova 17, 852 50 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky,
Odbor environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti
Námestie Ľudovíta Štúra
812 35 Bratislava

VEC: Žiadosť o vydanie súhlasu na prvé použitie uzavretých priestorov podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona č. 151/2002 Z. z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov v znení neskorších predpisov a § 18 vyhlášky MŽP SR č. 274/2019 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 151/2002 Z. z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov v znení neskorších predpisov

1. Používateľ

Názov organizácie: „Centrum environmentálnych služieb, s.r.o.“, v skrátenej forme obchodného mena s označením „CENVIS s.r.o.“

Adresa organizácie: Kutlíkova 17, 852 50 Bratislava

IČO: 35 820 551

DIČ: SK2021592100

Predmet činnosti:

(podľa zápisu do obchodného registra):

- podnikanie v oblasti nakladania s odpadmi v rozsahu voľnej živnosti
- poradenská činnosť v oblasti nakladania s odpadmi
- usporadúvanie školení, seminárov a vzdelávacích podujatí
- poradenská a konzultačná činnosť v oblasti obchodu a služieb
- sprostredkovateľská činnosť v rozsahu voľnej živnosti
- vydavateľská činnosť, vydávanie periodických a neperiodických publikácií, v rozsahu voľnej živnosti
- činnosť organizačných a ekonomických poradcov
- kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod)
- kúpa tovaru na účely jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod)
- organizovanie športových a spoločenských podujatí
- reklamná činnosť
- propagačná činnosť
- automatizované spracovanie údajov
- poskytovanie reklamnej, propagačnej a inzertnej činnosti prostredníctvom elektronického internetového portálu
- sprostredkovanie predaja, prenájmu a kúpy nehnuteľností (realitná činnosť)
- poradenská a konzultačná činnosť v oblasti životného prostredia s výnimkou kvalitatívneho a kvantitatívneho zisťovania faktorov životného prostredia a pracovného prostredia na účely posudzovania ich možného vplyvu na zdravie ľudí, posudzovania vplyvu zdrojov znečisťovania ovzdušia a vydávania odborných posudkov z hľadiska ochrany životného prostredia
- podnikanie v oblasti nakladania s nebezpečnými odpadmi

- uzatváranie, rekultivácie a monitoring skládok odpadov na iné ako nebezpečné odpady
- sprostredkovanie a manažment služieb v oblasti životného prostredia
- príprava a zabezpečovanie legislatívnych prác
- prenájom motorových vozidiel a ich príslušenstva
- Geologické práce: 1. hydrogeologický prieskum, 2. inžinierskogeologický prieskum, 3. geologický prieskum životného prostredia, 4. geochemické práce, 5. technické práce (vrtné práce), 6. monitorovanie geologických faktorov životného prostredia, 7. sanácia geologického prostredia, 8. sanácia environmentálnej záťaže, 9. odborný geologický dohľad pri sanácii geologického prostredia a sanácii environmentálnej záťaže, 10. vypracovanie geologickej štúdie a odborného geologického posudku, 11. terénne meračské práce
- výskum a vývoj v oblasti prírodných, technických, spoločenských a humanitných vied

Štatutári používateľa:

Mgr. Pavol Takáč

Tel. č.: 0918 877 886

Email: takac@cervis.sk

Ing. Tibor Ťapuš

Tel. č.: 0905 514 333

Email: tapus@cervis.sk

Kontaktná osoba:

Mgr. Roman Tóth, PhD.

Funkcia: člen projektu

Adresa: Kutlíkova 17, 852 50 Bratislava

Tel. č.: 0905 758 909

Email: toth@cervis.sk

2. Názov zariadenia

Výskumné pracovisko spoločnosti CENVIS s.r.o.

Adresa zariadenia: Trnavská cesta 1347/45, 920 41 Leopoldov

Použitie zariadenia v rizikovej triede č.

RT. 2

Lokalizácia zariadenia: intravilán

Umiestnenie zariadenia (samostatná budova alebo súčasť komplexu – izolované, neizolované):

Vyčlenené miestnosti v rámci samostatnej prízemnej budovy, izolované od miestností bez používania GMO (geneticky modifikovaných organizmov), uzamykateľné

Počet miestností (uzavretých priestorov) **a ich označenie** (čísla miestností, priestorov), v ktorých sa budú používať genetické technológie:

4 miestnosti, označenie m. 13, m. 14, m. 15, m. 16

3. Všeobecný opis zariadenia

Opis zariadenia:

Uzavreté priestory, pre ktoré je podávaná žiadosť na prvé použitie uzavretých priestorov, sú umiestnené v katastrálnom území Leopoldov, na parcele č. 2371, súpisné č. 1347. Priestory sú vyčlenené a uzavreté laboratória predstavujúce časť samostatne stojacej budovy, vybavené pre prácu s bioremediačnými technológiami a GMO organizmami zatriedenými do rizikovej triedy (RT) 1 a 2.

Žiadosť na prvé použitie pre činnosti zatriedené do RT2 je podávaná pre uzavreté priestory:

laboratórium č. 13, 14, 15 a 16 na prízemí budovy novovybudovaného Výskumného pracoviska.

Uzavreté priestory sa nachádzajú v budove Výskumného pracoviska spoločnosti CENVIS s.r.o., Trnavská cesta 1347/45, 920 41 Leopoldov.

Účel zariadenia (kontrolovaného použitia) vrátane očakávaných výsledkov:

Uzavreté priestory (laboratória) budú prvý krát použité pri testovaní bioremediačných technológií (GMO a nie GMO), pozostávajúcich z jednotlivých bioremediačných prístupov, alebo zostáv viacerých bioremediačných prístupov.

V priestoroch nebudú GMO vyvíjané, manipulované alebo modifikované. Testovaná bude iba schopnosť týchto už vyvinutých organizmov biodegradovať rôzne druhy znečisťujúcich látok prítomných v rôznych matriciach (zeminy, sedimenty hyporheickej zóny, ...). Účinnosť degradácie rôznych kontaminantov biotechnológiami (vrátane GMO) bude v priestoroch, ktoré sú predmetom žiadosti na prvé použitie v uzavretých priestoroch, v prostredí fytoimediačného mezokozmu, príp. na úrovni *in vitro*.

4. Opis vybavenia zariadenia

Miestnosti 13 až 16, ktoré budú predstavovať uzavreté priestory pre činnosť s GMO a sú funkčne oddelenou časťou budovy Výskumného pracoviska spoločnosti CENVIS s.r.o., budú slúžiť pre nasledujúce účely:

- *laboratórium č. 13* – prípravné laboratórium – váženie, sitovanie, príprava vzoriek
- *laboratórium č. 14* – reaktorové laboratórium – realizácia experimentov v uzavretom prostredí (reaktor = uzavretá plastová/nerezová nádoba opatrená miešaním cirkuláciou média, prípadne ohrevom).
- *laboratórium č. 15* – (mikro)biologické laboratórium – práca s mikroorganizmami a rastlinami
- *laboratórium č. 16* – kultivačná miestnosť

Jednotlivé miestnosti, ktoré budú predstavovať uzavreté priestory budú vybavené nasledujúco:

- *laboratórium č. 13* – laboratórny stôl, umývadlo
- *laboratórium č. 14* – autokláv, lab. stôl, umývadlo, priestor na reaktory, výroba demineralizovanej vody, zhromažďovanie chemického odpadu a spotrebného materiálu ktorý bol v styku s GMO a je určený na likvidáciu
- *laboratórium č. 15* – laminárny box, centrifúga, trepačka, sušiareň, inkubátor na klíčenie rastlín, autokláv stolový, digestor, umývačka, chladnička, umývadlo, lab. stôl
- *laboratórium č. 16* – lab. stôl, umývadlo

V miestnostiach sa bude nachádzať otvorená mobilná germicídna lampa.

Vstup do laboratórií bude možný cez jedny uzamykateľné dvere, s obmedzením prístupu iba pre oprávnené osoby. Kultivačná miestnosť (laboratórium č. 16) a reaktorové laboratórium (laboratórium č. 14) budú trvalo uzamknuté s umožnením vstupu iba autorizovaným osobám. Miestnosti budú po práci; minimálne však v mesačných intervaloch dezinfikované (umývanie podlahových plôch a kultivačných políc dezinfekčným prípravkom (Savo).

Stavebno-technické vybavenie laboratórií (uzavretých priestorov) na používanie genetických technológií je uvedené v samostatnej prílohe č. 6.

Materiálno-technické vybavenie zariadení (laboratórií a miestností) umožňuje dodržiavať zásady správnej laboratórnej praxe a vykonávať ochranné opatrenia vyplývajúce zo zatriedenia plánovaného používania do 2 rizikovej triedy, ako aj dobré napojenie zariadení na verejné dopravné a technické vybavenie územia.

Napojenie zariadení na verejné dopravné a technické vybavenie územia je uvedené v bode 6.

5. Opis ochranných opatrení

Stavebno-technické zabezpečenie, vnútorné umiestnenie, prevádzkový režim a materiálno-technické vybavenie uzavretých priestorov – miestností č. 13 až 16 predstavujú dostatočnú bariéru na zábranu nekontrolovateľného úniku GMO (Príloha č. 6). V uzavretých priestoroch je redukovaný pohyb osôb, obmedzený na pracovníkov využívajúcich tieto laboratória.

V uzavretých priestoroch sa GMO nevytvárajú, nemanipulujú, nemodifikujú. GMO sú v uzavretých priestoroch iba skladované a využívane na testy biodegradácie rôznych druhov znečisťujúcich látok prítomných v rôznych matriciach (zeminy, sedimenty hyporheickej zóny, ...).

Pri práci s GMO v uzavretých priestoroch by nemalo dôjsť k ich úniku. Pre zníženie potenciálneho rizika bude väčšina nakladania s geneticky modifikovanými vyššími rastlinami (ďalej „GMVR“) prebiehať vo fyto-mediačnom mezokozme, príp. na úrovni *in vitro* a GMVR budú po skončení pokusov likvidované v autokláve. Pre zvýšenie zabezpečenia uzavretých priestorov proti potenciálnemu úniku GMVR sú na oknách osadené peľové sieťky, digestor je zabezpečený vložkou s HEPA filtrom, rámové konštrukcie a vonkajšie obruby dverí sú utesnené (spodná časť štetinovým tesnením), povrchová úprava podláh je usporiadaná pre jej účinnú dezinfekciu. Povrch pracovných stolov je ľahko umývateľný, odolný voči vode, kyselinám, zásadám, rozpúšťadlám, dezinfekčným látkam a dekontaminačným činidlám.

Dôležitý je spôsob likvidácie nepotrebných GMO a zabezpečenie dezinfekcie odpadu, ktorý môže pri práci s GMO vzniknúť. Prevádzkový poriadok (Príloha č. 8), vypracovaný pre schvaľované miestnosti tento krok rieši tak, aby sa do bežného odpadu, ani kanalizácie nedostali žiadne GMO. Hlavnou zásadou je dôsledná inaktivácia všetkých nepotrebných GMO RT2 a RT1 autoklávaním 30 minút pri 121°C (120 kPa) a následná likvidácia odpadu zazmluvnenou spoločnosťou, dezinfekcia a dekontaminácia všetkých povrchov, nástrojov a nádob, ktoré boli v kontakte s GMO. Všetok odpad je finálne likvidovaný zazmluvnenou spoločnosťou, v zmysle platnej legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva.

5.1 informácia, či uzavreté priestory umožňujú dodržiavať zásady správnej mikrobiologickej praxe:

Používateľ Centrum environmentálnych služieb, s.r.o. vytvoril v súlade s § 9 ods. 2 písm. a) zákona č. 151/2002 Z. z., Výbor pre bezpečnosť používania uzavretých priestorov (viď bod č. 8), ktorého odsúhlasenie MŽP SR je tiež predmetom tejto žiadosti.

V súlade s § 9 ods. 2 písm. b) zákona č. 151/2002 Z. z. používateľ určil osobu zodpovednú za bezpečnosť používania geneticky modifikovaných organizmov v uzavretých priestoroch - vedúcu projektu (viď bod 7).

V súlade s § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 151/2002 Z. z. používateľ zabezpečil, aby uzavreté priestory svojím stavebno-technickým usporiadaním, vnútorným umiestnením, materiálno-technickým vybavením spĺňali zákonom stanovené požiadavky a stanovil prevádzkový režim, ktorý umožňuje uplatňovať zásady uvedené v § 9 ods. 8 zákona č. 151/2002 Z. z. a dodržiavať predpisy o správnej laboratórnej a mikrobiologickej praxi, o hygienických požiadavkách na pracovisku, o ochranných pracovných pomôckach, ako aj technické normy a interné predpisy používateľa. O všetkých podstatných okolnostiach v zariadení vedie používateľ v súlade s § 9 ods. 8 písm. j) a § 9 ods. 9 zákona č. 151/2002 Z. z. podrobnú dokumentáciu.

6. Údaje o napojení zariadenia na verejné dopravné a technické vybavenie územia:

Budova Výskumného pracoviska spoločnosti CENVIS s.r.o. je samostatnou jednopodlažnou budovou, nachádzajúcou sa v rámci oploteného rušňového depa Leopoldov.

Cestná doprava

Vstup na pozemok a k Výskumnému pracovisku je z miestnej komunikácie, ktorá je napojená na ul. Trnavská cesta a ďalej na komunikačný systém mesta Leopoldov. V bezprostrednej blízkosti Výskumného pracoviska sa nachádzajú parkovacie plochy.

Železničná doprava

Výskumné pracovisko sa nachádza v rámci areálu rušňového depa Leopoldov, v blízkosti železničnej stanice Leopoldov.

Zásobovanie pitnou vodou

Výskumné pracovisko nie je napojené na verejný vodovod. Zásobovanie Výskumného pracoviska pitnou a technologickou vodou je zabezpečené vlastnou studňou, ktorá sa nachádza v bezprostrednej blízkosti budovy Výskumného pracoviska.

Teplá voda je pripravovaná v miestnosti č.7 „kotelňa“, prostredníctvom jestvujúceho plynového kondenzačného kotla so vstavaným zásobníkom TÚV o objeme 140 l.

Požiar na voda

Požiar na voda nie je v objekte budovy samostatne riešená, nakoľko prípadný zásah bude prebiehať z vonkajších hydrantov.

Odvádzanie a zneškodňovanie splaškových odpadových vôd

Splaškové odpadové vody z objektu sú vedené do žumpy, slúžiacej pre odvádzanie odpadových vôd a splaškov výlučne z Výskumného pracoviska.

Elektrická energia

Budova Výskumného pracoviska je napojená na vnútro areálový (železničný) rozvod VN. Napojenie je realizované z jestvujúcej skrine KS28.

Zásobovanie plynom

Budova Výskumného pracoviska je napojená na vnútro areálový plynovod.

Informácie o odpadovom hospodárstve a o nakladaní s odpadmi

Biologický odpad a laboratórny plastový materiál sa po dezinfekcii a inaktivácii autoklávaním sústreďuje vo vyhradenom mieste (miestnosť č. 14), odkiaľ je odvážaný zazmluvnenou spoločnosťou na likvidáciu. Nástroje a nádoby, ktoré boli v kontakte s GMO budú autoklávané, alebo dezinfikované a dekontaminované chemickými inaktivačnými a dezinfekčnými prostriedkami (ak autoklávanie nie je možné).

7. Vedúci projektu

Ing. Hana Horváthová, PhD.

Telefón: 0905 138 589

Email: horvathova@cervis.sk

Odborná kvalifikácia: environmentálny biotechnológ

8. Výbor pre bezpečnosť

Celkový počet členov: 5

*počet interných zamestnancov používateľa: 0

*počet externých členov: 5

8.1 Predseda výboru pre bezpečnosť:

Meno, Priezvisko, Titul: RNDr. Ingeborg Režuchová, PhD., MPH.

Telefón: +421 2 59 302 439

Email: viruorav@savba.sk

Odborná kvalifikácia: virológ

8.2 Zástupca predsedu výboru pre bezpečnosť:

Meno, Priezvisko, Titul: doc. Ing. Martin Rebroš, PhD.

Telefón: +421 908 726 025

Email: martin.rebros@stuba.sk

Odborná kvalifikácia: biotechnológ

8.3 Členovia výboru pre bezpečnosť

Meno, Priezvisko, Titul: Ing. Kristína Kántorová, PhD.

Telefón: +421 948 038 973

Email: kristina.markosova@gmail.com

Odborná kvalifikácia: biotechnológ

Meno, Priezvisko, Titul: Ing. Tatiana Petrovičová, PhD.

Telefón: +421 911 526 209

Email: tatiana.petrovicova@stuba.sk

Odborná kvalifikácia: biotechnológ

Meno, Priezvisko, Titul: Ing. Vladimír Krasňan, PhD.

Telefón: +421 908 475 193

Email: vlado.krasnan@gmail.com

Odborná kvalifikácia: biotechnológ

9. Údaje o zamestnancoch, ktorí budú používať genetické technológie v zariadení

Počet zamestnancov: 5

Kvalifikačná skladba zamestnancov: vedúci výskumu – 1, technik – 1, laborant – 3

Ing. Hana Horváthová, PhD. – vedúci výskumu

Mgr. Roman Tóth, PhD. – technik

RNDr. Vladimír Malý – laborant

Mgr. Juraj Macek, PhD. – laborant

Mgr. Pavol Takáč – laborant

10. Údaje o organizmoch, ktoré sa budú v zariadení uchovávať, pestovať, inaktivovať

Identické organizmy boli schválené MŽP ČR, odborom environmentálnych rizík a ekologických škôd na identickú činnosť, rozhodnutím č. MZP/2023/750/3856, ZN/MZP/2019/750/353 (Príloha č. 10).

Názov organizmu:	Spôsob uchovávania, pestovania:
<i>Nicotiana sp. (tabak)</i> Druh organizmu: vyššia rastlina	vo fytoimediačnom mezokozme, príp. na úrovni <i>in vitro</i>

11. Opis vlastností geneticky modifikovaných organizmov

Identické organizmy boli schválené MŽP ČR, odborom environmentálnych rizík a ekologických škôd na identickú činnosť, rozhodnutím č. MZP/2023/750/3856, ZN/MZP/2019/750/353 (Príloha č. 10).

Názov organizmu: *Nicotiana sp. (tabak)*

Popis vlastností: vid'. posudok z posúdenia rizík (príloha č. 9)

12. Údaje o uchovávaní, množení, ničení alebo inom použití geneticky modifikovaných organizmov

Uchovávanie, resp. pestovanie GMO bude realizované vo fytoremediačnom mezokozme, príp. na úrovni *in vitro*. Dlhodobé uchovávanie bude realizované v aseptických nádobách na tuhých (kvapalných) médiách. Zneškodňovanie GMO bude realizované sterilizáciou (121 °C, 120kPa, 30 min – v autokláve).

13. Údaje o množstve a druhu odpadu alebo odpadovej vody a ich zneškodnení

Všetok biologický odpad, ktorý bude produkovaný a vznikáť počas výskumných a experimentálnych prác s použitím mikroorganizmov, organizmov a GMO sa po ukončení experimentálnych pokusov likviduje sterilizáciou. Následne je odpad biologicky neaktívny, neinfekčný a netoxický. Ďalšie nakladanie s odpadom a jeho konečná likvidácia zazmluvnenou spoločnosťou, bude zabezpečená v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov, a vyhláškou MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z. z. a vyhláškou MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Pri výskumnej a experimentálnej práci bude generovaný aj chemický odpad v množstve do 50 kg, na úrovni objemových jednotiek do max. 50 l ročne. Nakladanie s chemickým odpadom sa riadi internou smernicou, vypracovanou podľa nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov a nariadenia vlády SR č. 121/2024 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym faktorom, mutagénnym faktorom alebo reprodukčne toxickým faktorom pri práci.

Prílohy:

- 1) oprávnenie na používanie uzavretých priestorov podľa osobitných predpisov,
- 2) potvrdenie o tom, že na používateľa nebol vyhlásený konkurz,
- 3) výpis z obchodného registra,
- 4) nájomná zmluva k uzavretým priestorom, ak používateľ nie je vlastníkom zariadenia,
- 5) plán vnútorného stavebno-technického a prevádzkového usporiadania uzavretých priestorov u používateľa, s vyznačením umiestnenia uzavretého priestoru, v ktorom sa bude vykonávať používanie genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov, a jeho označenie,
- 6) osvedčenia, atesty, certifikáty a iné listiny, ktoré preukazujú údaje uvedené v žiadosti alebo sú na podporu spôsobilosti zariadenia na používanie genetických technológií,
- 7) zoznam uskutočnených výskumných úloh zariadenia, ktoré majú vzťah k používaniu geneticky modifikovaných organizmov,
- 8) prevádzkový poriadok,
- 9) posudok z posudzovania rizika, ak sa majú uzavreté priestory použiť na činnosti zatriedené do rizikovej triedy 2,
- 10) potvrdenie o oprávnení k nakladaniu s geneticky modifikovanými organizmami MŽP ČR, odbor environmentálnych rizík a ekologických škôd č. ZN/MZP/2019/750/353,

- 11) zmluva so spoločnosťou EBA s. r. o., zabezpečujúcou odvoz a likvidáciu odpadu,
- 12) potvrdenia o dĺžke odbornej praxe po skončení II. alebo III. stupňa VŠ štúdia a VŠ diplomy,
- 13) fotodokumentácia.

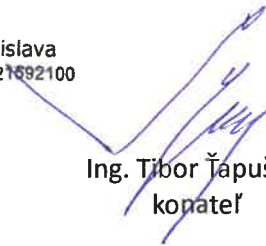
V Bratislave, dňa 10.06.2024

Mgr. Pavol Takáč,
konateľ

**Centrum environmentálnych
služieb, s.r.o.**

Kutlíkova 17, 852 50 Bratislava
IČO: 35 820 551, IČ DPH: SK2021692100

Ing. Tibor Ľapuš,
konateľ